

nerne i andre Lande; thi der er ingen andre Lande, der have det Tilfælde, at deres Baner maa konkurrere med Skibsfarten. En stor Del af Jylland, hele det nordlige Jylland, faar jo sin Forsyning ikke ad Jernbanernes Vej, men ad Søvejen, og selv paa de nærmere Afstande mellem Øerne have vi jo Dampfærgerne og Skibene, som fordyre Trafikken, og saa er der selve Konkurrencen fra Skibsfartens Side, saa de danske Baner have flere Besværigheder at kæmpe med end andre. I Udlandet er det de store Masseforsendelser, der give Banerne deres store Indtægter; saadanne Godsforsendelser have vi ikke i den Maalestok her i Landet og kunne ikke faa det.

Men der er en Ting, som ærede Medlemmer særlig have fæstet deres Opmærksomhed paa, og det er, at man rejser alt for billigt fra Skagen til Kjøbenhavn, tror jeg det var, idet det nemlig kun koster 6 Kr.; og saa er der en anden Ting, man ægrer sig over, nemlig at Folk kunne rejse med Eksprestog uden at betale mere. Hvad det sidste angaar, tror jeg, man ser fejl paa Sagen, hvis man mener, der vil vindes stort ved at forhøje disse Takster. Jeg skal gøre opmærksom paa, at hvis man forhøjer Taksterne for Eksprestogene, vil man selvfølgelig opnaa det, at der gaar færre med Eksprestogene, men Følgen deraf er igen, at Lokaltogene ville blive mere besøgte, og medens man ikke kan indskrænke Materiellet paa Eksprestogene, vil man blive nødt til at udvide Materiellet paa Lokaltogene. Man faar saa en Del Tog, der løbe uden Passagerer, samtidig med at man faar andre overfyldte. Jeg tror ikke, der vil kunne vindes stort ad den Vej, men skal anerkende, at Opinionen i Landet er saa stærkt for, at det skal ske, at der muligvis var Grund til for at tilfredsstille Opinionen at gøre sligt, men Banernes Overskud vil ikke blive større derved.

Derimod er det sikkert, at man vilde kunne forøge Indtægterne noget, hvis man satte Taksterne op over hele Linien, men jeg tror ikke, at det vil vinde Befolkningens Tilslutning, at man forhøjer Taksterne paa de korte Afstande, og forhøjer man dem ikke paa de korte Afstande, vil det være meget lidt, som man vil vinde ved at forhøje dem paa de lange Afstande. Man maa dog ikke overse, at sætter man Taksterne op paa de lange Afstande, vil man tvinge en Del af dem, der nu besætte 2den Klasses Kupeerne, tilbage til 3die Klasse. Man vil derved forringe Indtæg-

ten, og man vil faa tomme Kupeer at løbe med; det samme gælder til Dels for 1ste Klasse. Noget vil man ogsaa indskrænke Rejsernes Antal, saafremt man sætter Pri- serne op, saa Fortjenesten for Jernbanerne vil ikke blive overdrevent stor. Hvis man forhøjer Taksterne over det hele, altsaa ogsaa for de korte Afstande, vil der ganske sikkert kunne vindes en Del, men jeg ved ikke, om man vil finde det rigtigt over for Befolkningen. Det maa vel erindres, at det er ad Kommunikationens Vej, at Kulturen hæves, og at det nu er langs Jernbanen og ved Hjælp af Jernbanen, ved den derved givne Lejlighed for Befolkningen til at komme i Forbindelse med andre Egne, at vi hidtil have hævet Kulturen i vort Folk. Ligesom i gamle Dage Oplysning og Civilisation fulgte Søens Vej, saaledes følger den nu for en stor Del Jernbanens Vej. Og naar det siges, at det er ubilligt, at den Mand, der ikke rejser, gennem Skatterne skal betale for den Mand, der rejser, saa tror jeg, at dette noget beror paa et Fejlsyn, thi det er dog ikke den enkelte Mand, der rejser, som alene nyder godt af Forbindelsen med Omverdenen, men det er gennem hele den Vekselvirkning, der finder Sted mellem den hjemlige og fjernere Befolkning, at man udvikler Livssynet, at man hæver Kulturen. Erhvervslivet, Handelen og det hele vinder ved den lette Forbindelse, og det kommer alle til gode, hvad enten de rejse eller ikke.

Endelig er der én Ting, som jeg vil henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, og det er den, at man mene, hvad man vil om Statsbanernes Administration, saa er det dog klart, at de Mænd, der staa i Spidsen for Statsbanerne, have saa høj en Grad af Interesse som nogen kan have af, at Banerne opfylde deres Bestemmelse og give et heldigt Udbytte ikke alene i pekuniær, men ogsaa i kulturel Henseende. Og hvis man spørger de Mænd, som dog i hvert Fald paa dette Omraade ere mere sagkyndige end selve den ærede Minister, saa vil man finde, at de stærkt fraraade at forandre Taksterne. De sige, at det vil ikke gavne væsentligt, om man forandrer Taksterne, naar man ikke hæver dem over det hele, altsaa ogsaa særlig hæver Taksterne for de korte Afstande, som ere dem, der give Masseindtægten for Banerne. Naar de ere af den Mening, at det ikke vil kunne betale sig at gøre Forandringer med Hensyn til de lange Rejser eller med Hensyn til Rejser med Eksprestogene, tror jeg dog, man skal være lidt forsigtig med ud fra en kortsynet